

Procesaanpak initiatiefvoorstel 'Richtinggevende uitspraken Beleidskader beheer
Oostvaardersplassen'

*Bijlage bij Statenvoorstel Procesaanpak Richtinggevende uitspraken Beleidskader beheer
Oostvaardersplassen (2080908)*

Inhoudsopgave

1. Inleiding
 - 1.1 Politieke keuzes van Rijk
 - 1.2 Overdracht verantwoordelijkheid naar provincie Flevoland
 - 1.3 Juridisch advies
 - 1.4 Leeswijzer

2. Uitgangssituatie
 - 2.1 Aanwijzing Oostvaardersplassen als Natura 2000-gebied
 - 2.2 Managementplan op basis van ICMO2
 - 2.3 NatuurNetwerk Nederland
 - 2.4 Samenhang van tussen beleidskader Oostvaardersplassen met andere processen
 - 2.4.1 Ontwikkeling Nationaal Park Nieuw Land
 - 2.4.2 Programma Nieuwe Natuur - randzone Oostvaardersplassen

3. Juridisch kader
 - 3.1 Vraagstelling ten aanzien van juridisch kader
 - 3.2 Hoofdpunten uit de rapportage ten aanzien van het juridisch kader

4. Profiel van de begeleidingscommissie

5. Stappenplan om te komen tot een nieuw beleidskader
 - 5.1 Inleiding
 - 5.2 Processchema
 - 5.3 Toelichting op processtappen

Bijlage 1: Processchema

1. Inleiding

De Oostvaardersplassen zijn uniek voor Nederland. Het is een van de grootste aaneengesloten natuurgebieden van Nederland, het is een vogelreservaat waar deskundigen vanuit de hele wereld naar toe komen. De treinrit door de Oostvaardersplassen is door het publiek als mooiste treinrit van Nederland gekozen. De film *De nieuwe wildernis* die hier is gemaakt was een groot bioscoopsucces.

Bijna elke winter komen de Oostvaardersplassen in het nieuws in verband met het beheer van de grote grazers. In het gebied lopen het hele jaar rond grote kuddes edelherten, konikpaarden en heckrunderen. En met name bij strenge winters is er veel discussie over het welzijn van deze dieren.

Tot vorig jaar werd deze discussie vooral in de Tweede Kamer gevoerd. Met de decentralisatie van het natuurbeleid in 2014 is zowel in de Tweede Kamer als in Provinciale Staten van de provincie Flevoland ingezet op een overdracht van bevoegdheden van het Rijk naar de provincie Flevoland.

1.1 Politieke keuzes van het Rijk

Onder het bewind van de minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit is er twee keer een internationale adviescommissies ingesteld die zich gebogen heeft over het beheer en het dierenwelzijn van de grote grazers in de Oostvaardersplassen (ICMO1 in 2005 en ICMO2 in 2010), ICMO staat voor *International Commission on the Management of the Oostvaardersplassen*. De adviezen van de internationale commissies hebben beide keren tot bijstelling van het beheer geleid. Waarbij een van de belangrijkste adviezen was het instellen van een systeem van vroeg-reactief beheer om onnodig lijden van de grazers te voorkomen.

Onderdeel van het advies ICMO2 was ook de instelling van Beheeradviescommissie Oostvaardersplassen (hierna: BAC), die toezicht moest houden op de wijze waarop de aanbevelingen werden geïmplementeerd. In 2014 heeft deze BAC hun eindadvies uitgebracht.

Op 12 maart 2015 heeft de Staatssecretaris van Economische Zaken de Tweede Kamer geïnformeerd over het eindadvies van de over het gevoerde beheer ten aanzien van de grote grazers en de toekomst van het Oostvaardersplassengebied. Dit advies is op 24 september 2015 behandeld in de Tweede Kamer. Bij de behandeling hiervan is door de Tweede Kamer de motie ingediend en aangenomen om de beleidsverantwoordelijkheid op het gebied van welzijn voor de grote grazers over te dragen aan de provincie Flevoland. De Tweede Kamer gaat er daarbij wel vanuit dat de voorgaande advisering mede de basis vormt voor de keuzes van de provincie Flevoland.

1.2 Overdracht verantwoordelijkheid naar de provincie Flevoland

Op 7 december 2016 is tussen de Staatssecretaris van Economische Zaken en Gedeputeerde Staten van de provincie Flevoland de *Overeenkomst 'Dierenwelzijn in de Oostvaardersplassen* gesloten (edocs 2007800). In het verlengde van het overdrachtsdocument hebben Provinciale Staten van de provincie Flevoland op 8 februari 2017 ingestemd met het door de SGP/VVD ingediende initiatiefvoorstel 'Richtinggevende uitspraken Beleidskader beheer Oostvaardersplassen' (edocs 2016541).

Beoogd effect, zoals opgenomen in het initiatiefvoorstel, is: "Een optimaal functionerend Oostvaardersplassengebied met brede maatschappelijke waardering met daarbij een flora- en faunabeheer dat passend is bij de huidige gebiedsgrootte van de Oostvaardersplassen, waarbij het dierenwelzijn goed geborgd is en waarbij het aantal grote grazers in evenwicht is met de ecologische draagkracht van het voor de grazers opengesteld gebied".

Aan Gedeputeerde Staten is verzocht uiterlijk juni 2017 met een voorstel te komen inzake de uitwerking van dit initiatiefvoorstel inclusief het tijdsplan waarop de op korte termijn in te stellen commissie haar rapport gereed dient te hebben. Gelet op het politieke belang van dit proces is er een aparte commissie van Statenleden in gesteld om de uitvoering van het initiatiefvoorstel te begeleiden, onder voorzitterschap van de fractievoorzitter van het CDA, mevrouw Luyer.

1.3 *Juridisch advies*

In de discussie over het initiatiefvoorstel in Provinciale Staten waren er veel vragen over de ruimte die Provinciale Staten hebben om het beleid bij te sturen. Daarbij gaat het enerzijds om de formele positie van Provinciale Staten, die verantwoordelijk zijn voor de uitvoering van het beleid, waarbij het Rijk verantwoordelijk blijft voor het stelsel.

Tegelijk kan er ook spanning zijn tussen de verschillende doelstellingen voor het gebied. Van belang is vooraf goed in beeld te hebben welke afwegingsruimte er is binnen de juridische kaders. Gedeputeerde Staten hebben daarom toegezegd extern juridisch advies te vragen om deze vragen te beantwoorden. Deze opdracht is uitgevoerd en dit advies is opgenomen als bijlage bij het Statenvoorstel.

1.4 *Leeswijzer*

Deze procesaanpak adresseert achtereenvolgens de beslispunten, zoals Provinciale Staten die hebben vastgesteld met aannemen van het initiatiefvoorstel:

- Beslispunt I met betrekking tot de richtinggevende uitspraken is vertrekpunt voor de procesaanpak.
- Beslispunt II met betrekking tot ruimte binnen Europees en Nationaal beleid en regelgeving komt terug in paragraaf 3 over het juridisch kader.
- Beslispunt III met betrekking tot de begeleidingscommissie komt terug in paragraaf 4 over het profiel van de commissie.
- Beslispunt IV met betrekking tot uitwerking van het initiatiefvoorstel inclusief tijdspad komt terug in paragraaf 5 over het stappenplan.
- Beslispunt V heeft betrekking op de situatie dat er een nieuw beleidskader is en komt niet terug in deze procesaanpak.

2. Uitgangssituatie

2.1 *Aanwijzing Oostvaardersplassen als Natura 2000-gebied*

De Oostvaardersplassen maken deel uit van het Natura 2000-netwerk, en zijn aangewezen als beschermd natuurgebied in het kader van de Vogelrichtlijn. In het aanwijzingsbesluit van het Rijk is vastgelegd waarom het gebied hiervoor is uitgekozen, voor welke soorten het is aangewezen, welke instandhoudingsdoelen er gelden en wat de begrenzing van het gebied is.

Voor de Oostvaardersplassen is een beheerplan opgesteld door het Rijk waarin een analyse is gemaakt van de ontwikkeling van de natuurdoelen en waarin is beschreven welke maatregelen nodig zijn om de instandhoudingsdoelen te bereiken.

De provincie heeft het beheerplan mede vastgesteld en is verantwoordelijk voor de uitvoering. Uitgangspunt daarbij is dat het beheer van het gebied zich niet alleen richt op zorg voor de natuur, maar de beschermende functie waar mogelijk ook combineert met andere functies en recreatief medegebruik van het gebied. Het gaat zowel om beschermen als om gebruiken en beleven.

2.2 *Managementplan op basis van ICMO2*

Op basis van het ICMO2-advies heeft Staatsbosbeheer een managementplan opgesteld. Hoofddoelstelling van dit managementplan is het in stand houden en verder laten ontwikkelen van een natuurlijk moerasecosysteem met een hoge natuurwaarde als voortplantings- en verblijfgebied van vrij levende moerasvogels en zoogdieren. Daarbij worden concrete doelstellingen geformuleerd met betrekking tot de belangrijke ecologische functie van de Oostvaardersplassen binnen het netwerk van wetlands in het Noordwest Europese laagland. Hierbij worden een aantal biologische processen als essentieel benoemd voor het functioneren van het ecosysteem.

Op basis van het advies van de beheeradviescommissie in 2014 heeft Staatsbosbeheer aangegeven in de toekomst 1 integraal managementplan te onderhouden. En het vroeg-reactief beheer, dat voortkwam uit het ICMO-2, ongewijzigd voort te zetten.

2.3 *NatuurNetwerk Nederland*

De provincie Flevoland heeft de Oostvaardersplassen opgenomen als kerngebied in het Natuurnetwerk Nederland (NNN). Dit is een samenhangend netwerk van natuurgebieden dat dient ter bescherming van Europese, rijks- en provinciale doelen op het gebied van natuur- en landschap. In de verordening fysieke leefomgeving is de ruimtelijke bescherming van het NNN geborgd. Daarnaast komen de eigenaren/beheerders van de gebieden binnen het NNN in aanmerking voor beheersubsidie. Het Natuurbeheerplan beschrijft per (deel)gebied welke natuur- en landschapsdoelen worden nagestreefd en vormt daarmee het kader voor de subsidieverlening.

2.4 *Samenhang van tussen beleidskader Oostvaardersplassen met andere processen*

In en om de Oostvaardersplassen vinden verschillende ontwikkelingen plaats die raakvlakken hebben met de het beleidskader voor de Oostvaardersplassen.

2.4.1 *Ontwikkeling Nationaal Park Nieuw Land*

Een ontwikkeling waar de Oostvaardersplassen rechtstreeks onderdeel van uitmaken is het traject van Nationaal Park Nieuwland. De Oostvaardersplassen, Lepelaarplassen, Marker Wadden en het Markermeer worden gekoppeld en vormen zo het Nationaal Park Nieuw Land, een nationaal park van wereldklasse. De provincie Flevoland is trekker van dit traject waarbij wordt ingezet op het vergroten van de beleefbaarheid van het gebied en er meer ruimte moet komen voor toeristisch-recreatieve ontwikkelingen in en rondom de Oostvaardersplassen. Zowel aan de kant van Lelystad als aan de kant van Almere is de ontwikkeling van een poortgebied in voorbereiding.

2.4.2 *Programma Nieuwe Natuur - randzone Oostvaardersplassen*

In het kader van het Programma Nieuwe Natuur wordt gewerkt aan een aantal deelprojecten in de randzone van de Oostvaardersplassen. Het Oostvaardersveld en het Kotterbos zijn recent (her-) ingericht als goed beleefbare natuurgebieden die bijdragen aan de doelstellingen voor het Oostvaardersplassengebied. Een herinrichting van het trekweggebied en de randzone van het Hollandse Hout zijn in voorbereiding. Deze nieuwe ontwikkelingen zullen ook bijdragen aan de realisatie van de doelen en ambities voor het Oostvaardersplassengebied, en zullen bij voorkeur ook meegenomen worden in het integrale managementplan voor het gebied.

3. Juridisch kader

3.1 *Vraagstelling ten aanzien van het juridisch kader*

Het initiatiefvoorstel van Provinciale Staten benoemt in beslispunt II dat Gedeputeerde Staten de richtinggevende uitspraken hanteren: "... voor zover het Europees en nationaal beleid en regelgeving hiervoor ruimte biedt...". Gedeputeerde Staten hebben om een onafhankelijk juridisch advies gevraagd om een aantal vraagstukken ten aanzien van de juridische speelruimte/bandbreedte van Provinciale Staten en Gedeputeerde Staten te beantwoorden. De volgende vragen zijn meegegeven voor de externe opdracht:

- a. Welk juridisch 'gereedschap' hebben GS en PS concreet ter beschikking om uitwerking te geven uitwerking geven aan de 'Richtinggevende uitspraken Beleidskader beheer Oostvaardersplassen'.
- b. Wat zijn de betrokken partijen, hun rol, en de hiervoor relevante wet/regelgeving,
- c. Overzicht relevant juridisch kader voor OVP, waaronder:
 - Vogel- en Habitatrichtlijn, Natura 2000;
 - Wet natuurbescherming;
 - Subsidieverordening Natuur en Landschapsbeheer Flevoland;
 - Wet verzelfstandiging Staatsbosbeheer;
 - Verordening voor de fysieke leefomgeving Flevoland;
 - Wet dieren.

3.2 *Rapportage over het juridisch kader*

De rapportage is opgenomen als bijlage bij het Statenvoorstel. Aan de commissie zal de gelegenheid worden geboden tot het stellen van technische vragen. De uitkomsten van de rapportage over het juridisch kader worden betrokken bij de vervolgstappen bij de totstandkoming van het beleidskader.

4. Profiel van de begeleidingscommissie

Het initiatiefvoorstel van Provinciale Staten vraagt Gedeputeerde Staten (in beslispunt III) om een begeleidingscommissie in te stellen, die de provincie in haar werkzaamheden begeleidt om te komen tot een nieuw beleidskader. Onder andere om de in dit voorstel aangegeven richtinggevende uitspraken nader in te vullen en aan te scherpen opdat Staatsbosbeheer kan komen tot een aangepast beheerplan dat door Provinciale Staten toetsbaar is aan het vast te stellen beleidskader.

Gedeputeerde Rijsberman, als tijdelijke vervanger na het overlijden van gedeputeerde Stuivenberg, heeft met de commissie van Statenleden onder voorzitterschap van Statenlid Luyer de instelling van de externe begeleidingscommissie besproken. In deze bijeenkomst is afgesproken dat de procesaanpak ook een beschrijving van het commissieprofiel bevat op basis waarvan Gedeputeerde Staten een commissie samenstellen.

Het profiel van de commissie bevat de volgende kwaliteiten die in de samenstelling van de commissie geborgd zullen worden:

1. Bestuurlijke kennis en ervaring en affiniteit met het voorliggende vraagstuk: commissieleden hebben bestuurlijke statuur en gezag en zijn afkomstig uit het openbaar bestuur, bedrijfsleven en/of wetenschap.
2. Onafhankelijk: niet ge/verbonden aan belangen of groeperingen.
3. Maatschappelijk sensitief: gevoel voor de politiek-bestuurlijke context, voor de maatschappelijke dynamiek en voor de betrokkenheid van belanghebbenden.
4. Geen eerdere betrokkenheid: commissieleden zijn in het verleden niet betrokken geweest bij de vraagstukken met betrekking tot de Oostvaardersplassen en hebben ook geen uitgesproken mening over deze vraagstukken.
5. Vermogen om boven het onderwerp van advies te staan: oog voor de grote lijnen in relatie tot details, met voldoende overzicht over de vraagstukken.

De inhoudelijke expertise en de secretariële ondersteuning bij het opstellen van het beleidskader wordt geleverd door een gerenommeerd bureau. Ambtelijk opdrachtgeverschap, gehoord de begeleidingscommissie, ligt bij de provincie Flevoland. Provinciale Staten kan in dit scenario aangeven welke deskundigen door de begeleidingscommissie gehoord kunnen worden om te komen tot een nieuw beleidskader.

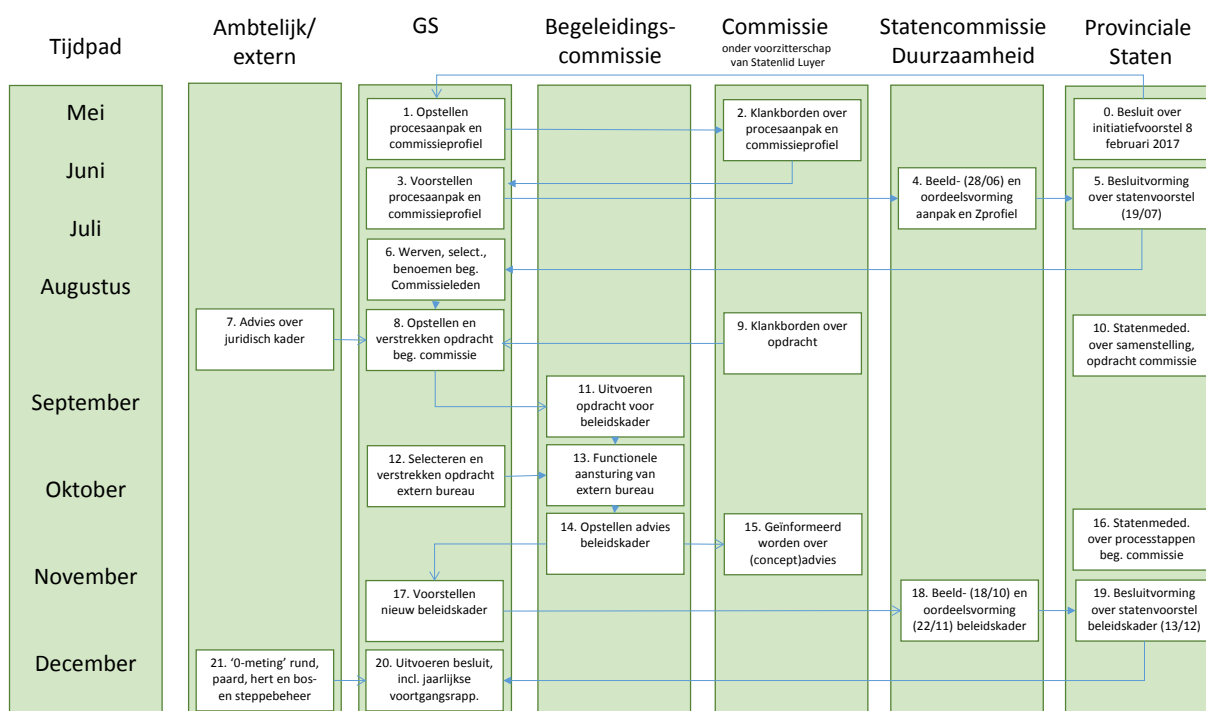
5. Stappenplan om te komen tot nieuw beleidskader

5.1 *Inleiding*

Het initiatiefvoorstel van Provinciale Staten vraagt Gedeputeerde Staten (in beslispunt IV) om te komen met een voorstel voor de uitwerking van dit initiatiefvoorstel inclusief tijdsplan, waarop de op korte termijn in te stellen commissie haar rapport gereed dient te hebben.

Deze paragraaf beschrijft het stappenplan met een indicatief tijdsplan in de vorm van een schema. De stappen uit het schema worden aansluitend toegelicht met uitzondering van de stappen van Provinciale Staten, de Statencommissie Duurzaamheid en de commissie onder voorzitterschap van Statenlid Luyer. De invulling van deze stappen is aan Provinciale Staten, maar ze zijn wel voor de volledigheid opgenomen om de relatie met de stappen van Gedeputeerde Staten en de externe begeleidingscommissie te laten zien.

5.2 Processchema (zie ook bijlage 1 van deze procesaanpak voor een groter formaat)

5.3 Toelichting op processtappen ten aanzien van 'Ambtelijk/extern', 'GS' en 'Begeleidingscommissie'

Ad 1 Opstellen procesaanpak en commissieprofiel

Provinciale Staten vragen in het initiatiefvoorstel bij beslispunten III en IV om een aanpak ("voorstel voor uitwerking") met tijdsplan en de instelling van een externe begeleidingscommissie. Als termijn geven Provinciale Staten als termijn voor de aanpak uiterlijk juni 2017. In de achterliggende maanden is als eerste gewerkt aan opdrachtverlening en uitvoering van het juridisch kader (zie paragraaf 3 voor een toelichting op het juridisch kader). Parallel is gewerkt aan het inrichten van de interne commissie onder voorzitterschap van statenlid mw. Luyer en het opstellen van de procesaanpak.

Ad 3 Voorstellen procesaanpak en commissieprofiel

Gedeputeerde Staten komen met deze procesaanpak als bijlage bij het Statenvoorstel tegemoet aan het verzoek van Provinciale Staten om een aanpak, waarbij agendering van het Statenvoorstel voorzien is in de commissie Duurzaamheid op 28 juni 2017 en de Statenvergadering van 19 juli 2017.

Ad 6 Werven, selecteren, benoemen begeleidingscommissieleden

Gedeputeerde Staten stellen - na afstemming met de commissie onder voorzitterschap van Statenlid mw. Luyer - een profiel voor de externe begeleidingscommissie voor. Gedeputeerde Staten vinden het belangrijk om Provinciale Staten dit profiel voor te leggen, voordat tot het instellen van de commissie wordt overgegaan. Het werven, selecteren en benoemen van de commissieleden is in het Initiatiefvoorstel onder punt III opgedragen aan Gedeputeerde Staten en zal direct na besluitvorming door Provinciale Staten op 19 juli plaatsvinden.

Ad 7 Advies over juridisch kader

Gedeputeerde Staten hebben de opdracht gegeven aan mevrouw prof. mr. A. Freriks om een advies op te stellen over het juridisch kader (zie paragraaf 3). In de opdracht is onder meer gevraagd om een advies over de juridische taken, rollen en bevoegdheden van betrokken organisaties en overheidspartijen. Het adviesrapport wordt ter informatie bijgevoegd bij het Statenvoorstel. Het is

opgesteld onder ambtelijke regie van de provincie. Het juridisch advies is in het verdere proces een belangrijk toetsdocument bij het opstellen van het beleidskader.

Ad 8 Opstellen en verstrekken opdracht externe begeleidingscommissie

Gedeputeerde Staten formuleert de opdracht voor de externe begeleidingscommissie om de provincie te begeleiden bij het komen tot een nieuw beleidskader en verstrekken deze opdracht aan de externe begeleidingscommissie. De opdracht kent drie specifieke onderdelen:

1. de opdracht aan de externe begeleidingscommissie om de richtinggevende uitspraken van Provinciale Staten uit het initiatiefvoorstel (edocs 2016541) nader in te vullen en aan te scherpen, zoals Provinciale Staten hebben gevraagd in beslispunt III van het initiatiefvoorstel; Daarbij krijgen deskundigen, belanghebbenden, betrokkenen de gelegenheid hun visie te geven.
2. het juridisch advies wordt betrokken bij de werkzaamheden van de externe begeleidingscommissie;
3. de commissie wordt gevraagd met de resultaten van haar werkzaamheden invulling te geven aan de zogenaamde "review" (de review van het huidige managementplan van de Oostvaardersplassen), zoals bedoeld in de overdrachtsovereenkomst.

Ad 9 Consultatie commissie onder voorzitterschap van statenlid Mw. Luyer

De commissie onder voorzitterschap van statenlid Mw. Luyer wordt in deze fase van opdrachtverlening geconsulteerd. Gedeputeerde Staten willen de opdracht aan de externe begeleidingscommissie verstrekken uiterlijk aan het einde van de zomer van 2017.

Ad 11 Start uitvoeren opdracht voor nieuw beleidskader

De externe begeleidingscommissie voert de opdracht van Gedeputeerde Staten uit vanaf het moment van instelling van de begeleidingscommissie. De begeleidingscommissie krijgt de opdracht het advies bij het nieuw beleidskader tijdig gereed te hebben, zodat eerste behandeling van het nieuwe beleidskader kan plaatsvinden voor het einde van 2017.

Ad 12 Selecteren en verstrekken opdracht extern bureau

Gedeputeerde Staten kiezen in overleg met de voorzitter van de externe commissie een secretaris cq. extern bureau voor de ondersteuning van de externe begeleidingscommissie (waaronder de secretariaatsvoering, verzamelen van informatie, gesprekken met betrokkenen en belanghebbenden, penvoering voor de commissie).

Optioneel(nader overleg met externe commissie) Gedeputeerde Staten kiezen in overleg met de externe commissie een inhoudelijk deskundig bureau die de review van het huidig managementplan voorbereid en/of uitvoert.

Ad 14 Opstellen advies beleidskader

De externe begeleidingscommissie stelt een advies op bij het nieuwe beleidskader. Daarin krijgen de bevindingen van de consultatie van deskundigen, belanghebbenden en betrokkenen een plek. Tevens wordt getoetst aan de drie onderdelen die zijn benoemd bij stap 8. De commissie krijgt de opdracht het advies in het najaar van 2017 op te leveren, zodat eerste behandeling in Provinciale Staten in 2017 kan plaatsvinden.

Ad 15 Consultatie commissie onder voorzitterschap van statenlid Mw. Luyer

De commissie onder voorzitterschap van statenlid Mw. Luyer wordt in deze fase geconsulteerd om op basis van de inhoud (kader + advies) te adviseren over behandeling/besluitvorming in de commissie duurzaamheid en Provinciale Staten.

Ad 17, 18, 19 Voorstellen nieuw beleidskader en besluitvorming

Gedeputeerde Staten nemen het beleidskader en het advies in ontvangst van de externe commissie en dragen zorg voor verdere besluitvorming voor het einde van 2017. De externe commissie wordt betrokken in de beeldvormende ronde.

Ad 20 Uitvoeren besluit, inclusief jaarlijkse voortgangsrapportage

Gedeputeerde Staten geven - na besluitvorming in Provinciale Staten over het nieuwe beleidskader - uitvoering aan het Statenbesluit en zorgen voor een jaarlijkse voortgangsrapportage, zoals gevraagd

in beslispunt V van het initiatiefvoorstel (“.. jaarlijks voor 1 augustus over de voortgang van het gevoerde beheer in de OVP te rapporteren”).

Ad 21 0-meting runderen, paarden, herten en bos- en steppebeheer

Provinciale Staten bevelen Gedeputeerde Staten in de bijlage bij het initiatiefvoorstel onder de punten b) en c) aan om een zogenaamde nulmeting te doen bij runderen, paarden en herten (punt b) en voor het bos- en “steppe”-beheer. Gedeputeerde Staten nemen deze aanbeveling mee bij het opstellen van de eerste jaarlijkse rapportage.

3. Juridisch kader

3.1 *Vraagstelling ten aanzien van het juridisch kader*

Het initiatiefvoorstel van Provinciale Staten benoemt in beslispunt II dat Gedeputeerde Staten de richtinggevende uitspraken hanteren: “.. voor zover het Europees en nationaal beleid en regelgeving hiervoor ruimte biedt...”. Gedeputeerde Staten hebben om een onafhankelijk juridisch advies gevraagd om een aantal vraagstukken ten aanzien van de juridische speelruimte/bandbreedte van Provinciale Staten en Gedeputeerde Staten te beantwoorden. De volgende vragen zijn meegegeven voor de externe opdracht:

- d. Welk juridisch 'gereedschap' hebben GS en PS concreet ter beschikking om uitwerking te geven uitwerking geven aan de 'Richtinggevende uitspraken Beleidskader beheer Oostvaardersplassen'.
- e. Wat zijn de betrokken partijen, hun rol, en de hiervoor relevante wet/regelgeving,
- f. Overzicht relevant juridisch kader voor OVP, waaronder:
 - Vogel- en Habitatrictlijn, Natura 2000;
 - Wet natuurbescherming;
 - Subsidieverordening Natuur en Landschapsbeheer Flevoland;
 - Wet verzelfstandiging Staatsbosbeheer;
 - Verordening voor de fysieke leefomgeving Flevoland;
 - Wet dieren.

3.2 *Rapportage over het juridisch kader*

De rapportage is opgenomen als bijlage bij het Statenvoorstel. Aan de commissie zal de gelegenheid worden geboden tot het stellen van technische vragen. De uitkomsten van de rapportage over het juridisch kader worden betrokken bij de vervolgstappen bij de totstandkoming van het beleidskader.

Bijlage 1: processchema

